

El ne-a dat profeti

LECTIA A
PATRA

DINAMICILE
LEGĂMINTELOR

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită. Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru Răspândirea Bibliei în Anglia și Străinătate). Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel®. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere.....	1
II. Idealurile legământului.....	1
A. Structurile legământului	2
B. Slujirea profetică	5
III. Judecata în legământ	6
A. Tipuri de judecată	6
1. Judecată prin natură	6
2. Judecata prin război	7
B. Procesul de judecată	8
1. Răbdarea divină	8
2. Intensificarea severității	8
3. Apogeu specific	9
IV. Binecuvântările în legământ.....	10
A. Tipuri de binecuvântări	10
1. Binecuvântări prin naturală	11
2. Binecuvântarea în război	11
B. Procesul binecuvântărilor	12
1. Harul	12
2. Măsurile	13
3. Apogeul	13
V. Concluzie	14

El ne-a dat profeți

Lecția patru

Dinamicile legământelor

INTRODUCERE

Ați observat vreodată că relațiile au suișurile și coborâșuri lor? Prietenii sunt uneori plăcute și alteori neplăcute. Uneori sunt sigure, alteori nesigure. Am văzut în lecțiile anterioare că profeții Vechiului Testament au fost emisari ai legământului lui Dumnezeu cu poporul Său. Pentru a înțelege acest rol de emisar trebuie să înțelegem că profeții erau conștienți de faptul că relația dintre Israel și Dumnezeu își avea urcușurile și coborâșurile ei.

Am intitulat această lecție „Dinamicile legământelor”. În această lecție, vom aborda trei teme diferite. În primul rând, vom explora idealurile legământului. În al doilea rând, vom examina judecata în legământ cum slujesc profeții în Numele lui Dumnezeu când oamenii cad sub judecata divină? În al treilea rând, ne vom uita la binecuvântările în legământ cum vorbesc profeții despre binecuvântările pe care Dumnezeu le oferă poporului Său? Priceperea dinamicilor vieții sub legământ ne va ajuta să înțelegem profeția Vechiului Testament și să o folosim în biserică și în lumea de azi. Care au fost idealurile de bază ale vieții de legământ cu Iahve?

IDEALURILE LEGĂMÂNTULUI

Sigur când ați fost la nunți, ați auzit lucrurile minunate pe care mireasa și mirele și le spun unul altuia. „Să te am alături, la bine și la rău, în bogăție și în sărăcie”. Nu ar fi ciudat ca mirele și mireasa să își înceapă căsnicia cu jurăminte nu tocmai ideale? Vi-l puteți imagina pe mire spunând miresei: Te iau de soție dar dacă te îmbolnăvești îmi va fi greu să am grijă de tine? Sau vă puteți imagina mireasa spunând mirelui: Te iau de bărbat, dar ai face bine să nu ne sărăcești? Dacă și-ar adresa astfel de cuvinte în ziua nunții, probabil ne-am întreba ce au pățit deoarece ne așteptăm ca începutul unei căsătorii să se concentreze pe idealuri. Este o relație nouă. Este momentul când lucrurile sunt așa cum ar trebui să fie. Sperăm cu toții ca cei doi să-și amintească lucrurile pe care și le-au spus când relația lor era ideală.

Profeții vechi-testamentari știau că la fel este și în relația lui Dumnezeu cu poporul Său. Au înțeles că existau anumite idealuri ale relației de legământ dintre Dumnezeu și poporul Său. Pentru a înțelege această relație ideală, trebuie să analizăm două subiecte: primul, structurile de bază ideale ale legământului și al doilea, slujirile profetice, sau felul în care profeții au invocat aceste structuri.

STRUCTURILE LEGĂMÂNTULUI

În lecțiile precedente, am văzut că Vechiul Testament descrie legămintele lui Iahve cu Israel ca fiind structurate asemenea tratatelor suzeran-vasal din Orientul Apropiat, în antichitate. Pe vremea Vechiului Testament, marii împărați încheiau tratate sau legăminte cu națiuni mai mici iar Biblia ne spune că Iahve a intrat într-un astfel de legământ cu poporul Israel. Când împărații inițiau aceste tratate, legăminte cu națiunile vasale, începeau prin a declara anumite idealuri care formau structurile de bază ale aranjamentului lor politic.

Cel puțin două componente apăreau întotdeauna în tratatele suzeran-vasal. În primul rând, tratatele din Orientul Apropiat Antic proclamau întotdeauna bunăvoința împăratului față de vasali. Specificau numele marelui împărat și începeau cu o relatare istorică ce enumera toate lucrurile mărețe împlinite de acesta pentru popor. Tratatele se bazau întotdeauna pe bunăitatea împăratului și această temă a bunăității împăratului se regăsește și în legământul ideal din Biblie. În centrul fiecărui legământ divin din Biblie este bunăitatea lui Dumnezeu față de poporul Său.

Mai există un element al legământului ideal care nu trebuie nicidecum uitat și anume responsabilitatea umană. Asemenea oricărui tratat suzeran-vasal din lumea antică ce solicita loialitatea subiectului față de împărat, tot astfel fiecare legământ al Vechiului Testament cerea poporului loialitate față de Dumnezeu. Trebuie să ne amintim întotdeauna că loialitatea a constituit tot timpul un răspuns la bunăitatea divină oamenii nu și-au câștigat statutul înaintea lui Dumnezeu. Dumnezeu a instituit legămintele cu poporul în baza harului Său. Dar fără excepție, idealurile legămintelor implicau responsabilitatea omului cerința de a trăi cu loialitate față de Dumnezeu.

Trebuie să analizăm acum felul în care fiecare din aceste elemente ideale sunt prezente în fiecare legământ al Vechiului Testament. Așa cum am văzut în lecțiile anterioare, profeții Vechiului Testament au înțeles că Dumnezeu a intrat în cinci relații de legământ. A instituit legăminte cu toate națiunile pământului prin Adam și Noe. Apoi l-a chemat pe Israel la o relație specială prin legămintele cu Avraam, Moise și David, precum și prin Noul Legământ ce urma să fie instituit în perioada post-exilică.

Haideți să ne gândim la legământul cu Adam. În vremea lui Adam, bunăvoința lui Dumnezeu a fost arătată prin faptul că a creat lumea pentru omenire. A luat un loc haotic, nelocuibil și l-a modelat într-o grădină minunată pentru ca omul să sălășluiască în el. Așa cum citim în Geneza 1:2:

Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric, și Duhul lui Dumnezeu Se mișca pe deasupra apelor (Geneza 1:2).

Apoi Dumnezeu a creat Paradisul pentru cei creați după chipul Său așezând în el pe Adam și Eva. Această îndurare constituie temeiul în baza căruia Dumnezeu a intrat în legământ cu primii noștri părinți, Adam și Eva. Totuși, responsabilitatea omului a constituit o clauză a legământului ideal cu Adam. Dumnezeu l-a pus pe Adam în minunata grădină a Edenului, dar a stabilit imediat și niște clauze importante. În Geneza 2:16-17, citim aceste cuvinte:

„Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri negreșit.” (Geneza 2:16-17)

Chiar și în paradis, legământul ideal includea atât bunăvoința lui Dumnezeu cât și responsabilitatea omenirii.

Acest lucru este valabil și pentru legământul cu Noe. Pe de-o parte, Dumnezeu, în mila Sa, salvează pe Noe și familia lui din potopul universal. Așa cum spune în Geneza 6:7-8:

Și Domnul a zis: „Am să șterg de pe fața pământului pe omul pe care l-am făcut, ... Dar Noe a căpătat milă înaintea Domnului (Geneza 6:7-8).

Legământul cu Noe s-a întemeiat pe îndurarea divină nemeritată. Totuși legământul instituit de Dumnezeu cu Noe, împletește bunăvoința divină cu responsabilitatea omului. Când Noe a ieșit din arcă după potop, Dumnezeu a hotărât anumite clauze explicite. În Geneza 9:7, Dumnezeu îi reamintește lui Noe de responsabilitatea de bază a omului:

Iar voi, creșteți și înmulțiți-vă; răspândiți-vă pe pământ și înmulțiți-vă pe el!” (Geneza 9:7)

Atât îndurarea divină cât și responsabilitatea umană sunt prezente în legământul cu Noe.

Să ne îndreptăm pentru moment spre legămintele speciale încheiate de Dumnezeu cu poporul Israel. Vă aduceți aminte că primul legământ cu Israel a fost prin patriarhul Avraam. Harul lui Dumnezeu apare în acest legământ pentru că alege să binecuvânteze o familie mai presus de toate celelalte de pe pământ. Dumnezeu S-a îndurat într-un mod deosebit de Avraam când i-a vorbit astfel în Geneza 12:2-3:

Voi face din tine un neam mare și te voi binecuvânta; îți voi face un nume mare și vei fi o binecuvântare. Voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta și voi blestema pe cei ce te vor blestema; și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine. (Geneza 12:2-3)

Din nou, harul divin este elementul central în legământul ideal.

Cu toate acestea, responsabilitatea omului este o parte esențială a legământului ideal cu Avraam. Responsabilitatea patriarhului iese la iveală în mai multe ocazii. De exemplu, în Geneza 17:1, 2, Dumnezeu vorbește astfel:

Eu sunt Dumnezeul Cel atotputernic. Umblă înaintea Mea, și fii fără prihană. Voi face un legământ între Mine și tine și te voi înmulți nespus de mult. (Geneza 17:1, 2)

Legământul avraamic include responsabilitatea omului.

Vorbind despre legământul lui Dumnezeu cu Moise, azi, mulți creștinii au o impresie greșită. Cred că acest legământ a fost centrat pe fapte, dar nu-i deloc așa. Putem vedea clar acest lucru din prologul istoric cu care încep Cele Zece Porunci, prolog similar tratatelor suverane din Orientul apropiat antic. Înainte de a fi dată vreo poruncă, în Exod 20:2 citim următoarele cuvinte:

„Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei (Exod 20:2).

Dumnezeu se așteaptă ca poporul să-L asculte din pricina actului Său de îndurare, acela de a-i scoate din țara Egiptului. Partea responsabilității omului este și ea prezentă în legământul cu Moise. Exod 19:5 spune aceste cuvinte lui Israel:

Acum, dacă veți asculta glasul Meu și dacă veți păzi legământul Meu, veți fi ai Mei dintre toate popoarele, căci tot pământul este al Meu; (Exod 19:5).

Harul divin este cuplat cu responsabilitatea omului în scenariul ideal al legământului cu Moise.

Legământul împărațesc cu David, se centrează și el pe bunăvoința divină. Dumnezeu i-a vorbit lui David astfel în 2 Samuel 7:8:

Te-am luat de la pășune, de la oi, ca să fii căpetenie peste poporul Meu, peste Israel; (2 Samuel 7:8).

Dumnezeu a ales familia lui David ca dinastie permanentă peste poporul Său, din dragoste, nu datorită vreunui merit pe care L-a văzut în David. Dinastia lui David a luat ființă deoarece Dumnezeu S-a îndurat de el. În același timp, Dumnezeu a împletit această etalare a harul arătat lui David cu cerința loialității omului. Iată modul în care este exprimată cerința loialității în Psalmul 89:30-32:

Dacă fiii lui [David] vor părăsi legea Mea și nu vor umbla după poruncile Mele, dacă vor călca orânduirile Mele și nu vor păzi poruncile Mele, atunci le voi pedepsi fărădelegile cu nuiua, și nelegiuirile cu lovituri; (Psalm 89:30-32).

Dumnezeu se aștepta ca fiii lui David să-I fie credincioși, din recunoștință pentru harul arătat.

Cele două fațete ale legământului ideal sunt întâlnite și în Noul Legământ, vestit de profeții ca venind prin Mesia. Apostolul Pavel spune succint în Efeseni 2:8-10:

Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi; ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni (Efeseni 2:8-9).

Harul este baza legământului în Hristos. Haideți să citim cuvintele versetului următor, versetul 10:

Căci noi suntem lucrarea Lui și am fost zidiți în Hristos Isus pentru faptele bune pe care le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele (Efeseni 2:10).

De asemenea noul legământ ideal, include și responsabilitatea omului de a face fapte bune.

Să ne îndreptăm acum atenția asupra celei de a doua teme: cum s-au bazat profeții pe aceste structuri ale legământului?

SLUJIREA PROFETICĂ

Pe de-o parte, profeții aminteau în mod constant poporului de îndurarea pe care a avut-o Dumnezeu față de ei, dar, în același timp, își concentrau atenția pe responsabilitatea omului în legământ. Erau chemați de Dumnezeu să vorbească poporului și să le amintească de cerința unei slujiri loiale. Tot mereu să ne amintim că profeții știau că în comunitatea vizibilă a lui Israel erau atât credincioși cât și necredincioși. Din acest motiv, considerau responsabilitatea omului în legământ drept mijloc de testare sau de verificare. Răspunsul oamenilor la clauzele legământului le arătau adevărata natură a inimii.

Pe de-o parte, necredincioșii comunității vizibile arătau în fapt lipsa credinței mântuitoare pentru că întorceau spatele responsabilităților legământului. Nu aveau încredere în Iahve pentru mântuire, și refuzau să-I arate loialitate. Acești încălcători flagranți ai legământului aveau să sufere pedeapsa lui Dumnezeu. Pe de altă parte, testul responsabilității umane îi identifica pe cei care făceau parte cu adevărat din comunitatea invizibilă a legământului. Aceștia erau oamenii care erau răscumpărați veșnic. Practicau credința mântuitoare în Iahve și se aflau pe drumul spre viața veșnică. De fapt, adesea profeții i-au provocat chiar și pe aceștia să-și dovedească credința întocmai cum o face și Noul Testament. Iată cuvintele din Apocalipsa 2:7:

Cine are urechi să asculte ce zice bisericilor Duhul: „Celui ce va birui îi voi da să mănânce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu.” (Apocalipsa 2:7)

Tema aceasta, a ascultării Domnului pentru a ne dovedi cu adevărat credința mântuitoare, este o temă ce străbate cărțile profetice.

Trebuie să fim cu luare aminte și să nu gândim că profeții erau legalisti prin simplu fapt că accentuau responsabilitatea omului. În realitate, profeții înțelegeau că harul lui Dumnezeu era în spatele fiecărui act de ascultare și credincioșie. Din întreaga învățătură a Scripturii aflăm că ori de câte ori oamenii sunt credincioși Domnului este datorită Duhului Domnului care lucrează în ei. În același timp însă, Biblia ne amintește tot mereu de responsabilitatea pe care o avem de a asculta. Deoarece profeții știau că harul lui Dumnezeu era în spatele fiecărui act de ascultare, nu ezitau să cheme poporul lui Dumnezeu la supunere și credincioșie.

Până acum, în examinarea dinamicilor legământelor, am văzut cele două părți ale legământului ideal. Acum, ar trebui să ne îndreptăm atenția spre cea de-a doua temă,

judecata legământului. Care era dinamica trăirii în legământ atunci când poporul lui Dumnezeu abandonează slujirea Domnului?

JUDECATA ÎN LEGĂMÂNT

Există multe forme de guvernare umană în lume, dar toate au un lucru în comun: realizează că populația țării nu va respecta în totalitate legislația și prin urmare stabilește un sistem de infracțiuni și pedepse. La fel este cazul legământului lui Dumnezeu cu Israel. Știa că poporul Său e păcătos. Știa că se vor răzvrăti împotriva Lui, așa că a implementat și un sistem de pedepse. Profeții au jucat un rol foarte important în acest sistem de judecată. Au fost mesageri ai legământului. Au scos la iveală infracțiunile și au atenționat poporul cu privire la pedepsele pe care Dumnezeu avea să le dea dacă-I încălcau legământul. Pentru a înțelege rolul profeților în calitate de mesageri ai judecății, trebuie să pricepem două elemente folosite de Dumnezeu pentru popor în judecățile legământului. Mai întâi, vom explora tipurile de judecăți vestite de profeți, iar apoi vom aborda procesul în care erau administrate. Să abordăm mai întâi tipurile de judecată vestite de profeții Vechiului Testament împotriva celor care încălcau flagrant legământul cu Iahve.

TIPURI DE JUDECATĂ

Este foarte important să realizăm că profeții Vechiului Testament nu inventau tipurile de judecăți cu care amenințau. Dimpotrivă, se uitau în Scriptura Vechiului Testament unde erau enumerate tipurile de judecată la care trebuia să se aștepte poporul lui Dumnezeu. Vocabularul folosit de profeți indică dependența acestora de pasaje care provin din cărțile lui Moise. Cinci pasaje principale au călăuzit profeții în enumerarea tipurilor de judecată ce urmau să vină peste poporul lui Dumnezeu: Deuteronom 4:25-28, Deuteronom 28:15-68, Deuteronom 29:16-29, Deuteronom 32:15-43 și Levitic 26:14-39 conțin informațiile ce permiteau profeților să înțeleagă tipurile de judecată pe care Dumnezeu avea să le aducă peste popor. Există atât de mult material în aceste pasaje, încât ne-ar fi dificil să-l rezumăm, dar, nu greșim spunând că Moise a scris pentru a comunica poporului că pedepsele legământului se încadrează în două categorii de bază.

Judecată prin natură

Primul tip de judecată al legământului - Dumnezeu răspunde persistenței în păcat prin judecata prin natură. Dumnezeu amenință că-și va retrage binecuvântarea din ordinea naturală pentru ca lumea să devină ostilă poporului lui Dumnezeu. Vă amintiți că Dumnezeu a dus Israelul într-un pământ în care curgea lapte și miere. Ordinea naturală în Țara Promisă avea să fie o binecuvântare extraordinară pentru poporul Lui, dar când aveau să se răzvrătească, spuneau profeții, în judecata Sa, Dumnezeu avea să-și retragă această binecuvântare. Ce fel de judecăți naturale aveau să vină peste comunitatea

vizibilă a legământului? În Deuteronom 4, 28, 29, 32 și Levitic 26 împotriva poporului lui Dumnezeu sunt enumerate cel puțin șase forme majore de judecată prin natură. Mai întâi, aceste capitole din cărțile lui Moise ne spun că uneori Dumnezeu va trimite secetă peste pământul Israelului. Această secetă va usca pământul așadar poporul va suferi enorm și vor fi epidemii. Când se vor răzvrăti în mod flagrant împotriva Domnului va veni foametea și astfel oamenii nu vor avea mâncare. Boala va veni peste ei – febră, furuncule, tumori și plăgi. Animalele sălbatice vor amenința viețile oamenilor și va duce la împușinarea populației. Infertilitatea și în cele din urmă moartea, va decima oamenii și animalele în Țara Promisă.

Adesea, profeții au menționat aceste forme de pedepse ale legământului. Deseori au avertizat că Dumnezeu are să aducă un dezastru natural care să le tulbure viața în Țara Promisă. De exemplu, iată ce zice Dumnezeu în Hagai 1:9-11:

Din pricina Casei Mele care stă dărâmată, pe când fiecare din voi aleargă pentru casa lui. De aceea, cerurile nu v-au dat roua, și pământul nu și-a dat roadele. Am chemat seceta peste țară, peste munți, peste grâu, peste must, peste untdelemn, peste tot ce poate aduce pământul, peste oameni și peste vite și peste tot lucrul mâinilor voastre.” (Hagai 1:9-11)

Dumnezeu i-a pus deseori pe proorocii Săi să vestească că judecata va veni prin ordinea naturală.

Judecata prin război

Pe lângă judecata prin natură, vedem că profeții vestesc și judecata prin război. Războiul aduce deseori orori naturale, precum foamete și boală, dar Dumnezeu vorbește despre trimiterea dușmanilor împotriva poporului Său ca un fel de judecată a legământului. În scrierile lui Moise apar o serie de teme de război. În Deuteronom capitolele 4, 28, 29, 32 și în Levitic capitolul 26, găsim cel puțin cinci categorii majore de judecată prin război. Prima, poporul lui Dumnezeu va suferi înfrângerea. Nu vor putea face față atacurilor dușmanilor lor. A doua, cetățile vor fi asediate. Cetățile vor fi înconjurate de dușmani iar locuitorii acestora vor suferi. Apoi, teritoriul va fi ocupat de dușmani. Dușmanii Israelului vor ocupa și vor prelua controlul asupra Țării Promise. Moartea și distrugerea este un alt blestem al judecării prin război, întrucât mulți din poporul lui Dumnezeu mureau în mâinile dușmanilor. Ultimul și cel mai groaznic blestem - Dumnezeu spune că poporul va fi dus în robie și împrăștiat printre națiuni în exil.

Adesea, profeții au vestit atât înfrângerea poporului lui Dumnezeu de către vrăjmași cât și ducerea acestora în exil din Țara Promisă. De exemplu, profetul Mica a avertizat că mulți iudei vor fi exilați din Țara Promisă. În Mica 1:16, citim despre exil următoarele:

Rade-ți, taie-ți părul, din pricina copiilor tăi iubiți; lărgește-ți pleșuvia ca vulturul, căci ei se duc în robie, departe de tine! (Mica 1:16).

Amenințări cu judecată și război sunt regăsite peste tot în profeții Vechiului Testament.

Așa că, profeții Vechiului Testament vestesc două categorii de bază ale judecăților legământului: dezastre naturale și război. Să discutăm acum despre procesul pe care Dumnezeu a spus că-l va folosi pentru a impune aceste feluri de judecată asupra poporului.

PROCESUL DE JUDECATĂ

La ce proces de judecată se așteptau profeții? Profeții aflau procesul de judecată în principal din Levitic 26:14-39. În acest pasaj, Moise descrie judecata ca fiind un proces de lungă durată ce se desfășoară după un anumit tipar. Examinând acest pasaj, întâlnim cel puțin trei principii care guvernează modul în care vor veni aceste judecăți. Dumnezeu va fi răbdător, dar judecățile vor crește în severitate pentru ca în final să atingă un anumit apogeu. Să abordăm mai întâi răbdarea divină.

Răbdarea divină

Levitic 26:14-39 arată clar că Dumnezeu are o îndelungă răbdare cu poporul atunci când păcătuiește. Dumnezeu știe că poporul se va răzvrăti, că va fi încapățânat, refuzând să se pocăiască. Așadar, în acest pasaj, Moise arată că Dumnezeu va fi îndelung răbdător cu poporul Său. Levitic capitolul 26 se împarte în cinci secțiuni principale: versetele 14-17, 18-20, 21-22, 23-26, și 27-39. Fiecare dintre ele începe cu afirmația lui Dumnezeu: „Dacă nu Mă ascultați...”, iar apoi continuă prin a rosti pedeapsa ce va fi administrată lui Israel. Această repetiție „Dacă nu Mă ascultați...” dovedește intenția lui Dumnezeu de a fi răbdător cu poporul oferindu-le multe oportunități de a se pocăi.

Una dintre cele mai succinte descrieri ale răbdării lui Dumnezeu apare în profeția Vechiului Testament. Profetul Ioel vorbește despre răbdarea lui Dumnezeu, în Ioel capitolul 2 chemând poporul la pocăință. În 2:13, Ioel a vorbit astfel lui Israel:

Căci El este milostiv și plin de îndurare, îndelung răbdător și bogat în bunătate și-I pare rău de relele pe care le trimite (Ioel 2:13).

Profeții credeau cu tărie în judecățile legământului, dar credeau și că Iahve este foarte răbdător cu poporul Său. Primul principiu al judecății legământului din Levitic 26 este acela că Dumnezeu este răbdător, dar există și un al doilea principiu – judecățile legământului cu Dumnezeu se intensifică în severitate.

Intensificarea severității

Așa cum cele cinci fragmente din Levitic 26 ne spun că Dumnezeu este răbdător, tot ele ne spun că Își va intensifica severitatea judecăților. În versetele 18, 21, 24 și 28, Dumnezeu își avertizează poporul că, dacă vor continua să se răzvrătească, El își va intensifica judecățile de șapte ori.

Această afirmație din Levitic ne spune că judecata legământului vine gradual. Uneori profeții amenință cu judecăți relativ mici pentru ca mai apoi să anunțe judecăți mai severe. De exemplu, în Isaia 38:1 citim despre o judecată mai puțin severă:

„Pune-ți în rânduială casa, căci vei muri, și nu vei mai trăi” (Isaia 38:1).

Sunt convins că Ezechia a privit-o ca pe o pedeapsă severă în dreptul său, dar privind prin prisma întregii națiuni, aceasta era destul de mică doar un singur individ urma să sufere pedeapsa lui Dumnezeu. Pe de altă parte, după ce Ezechia a refuzat să se supună lui Iahve, în ciuda unei izbăviri miraculoase de atacul asirienilor, Isaia a rostit o pedeapsă mult mai severă. El a vestit că într-o zi babilonienii vor cuceri întreaga națiune a lui Iuda. În Isaia 39:6, citim următoarele cuvinte:

Iată, vor veni vremurile când vor duce în Babilon tot ce este în casa ta ...nimic nu va rămâne, zice Domnul. (Isaia 39:6)

Această afirmație este mult mai severă decât amenințarea sănătății lui Ezechia. E o amenințare la adresa întregii națiuni. Mulți profeți urmează exact același tipar. Vorbesc despre intensificarea pedepselor.

La faptul că Dumnezeu aplică judecățile legământului cu răbdare și severitate intensificată, se adaugă și un al treilea principiu: apogeul judecății este exilul din țară.

Apogeu specific

Ultima parte din Levitic 26:27-39 avertizează că cea mai groaznică judecată care are să vină peste poporul lui Dumnezeu este o devastare totală a țării și exilul din Țara Promisă. Iată ce spune Moise în Levitic 26:33:

Vă voi împrăști printre neamuri și voi scoate sabia după voi. Țara voastră va fi pustiită, și cetățile voastre vor rămâne pustii (Levitic 26:33).

Credincioșilor Vechiului Testament le era greu să-și imagineze ceva mai rău decât aceasta. Dumnezeu l-a adus pe Israel în Țara Promisă, o țară în care curgea lapte și miere, iar acum profeții le vestesc că urma să fie un exil din această țară. Până ajungem la perioada majorității profeților biblici, Dumnezeu avertizase de nenumărate ori că are să scoată poporul din țară. Și astfel, îi găsim pe profeți anunțând venirea exilului. De exemplu, în Amos 5:26, 27, citim următoarele cuvinte:

Veți ridica, dar, pe Sacut, împăratul vostru, și pe Caivan, chipurile voastre idolești, steaua dumnezeului vostru pe care vi l-ați făcut, și vă voi duce în robie”. (Amos 5:26-27)

Deși Moise a vorbit foarte clar despre amenințarea cu exilul în Levitic 26 și în multe alte pasaje, izraeliților li s-a părut de necrezut. Era foarte populară convingerea că

Dumnezeu nu își va alunga niciodată poporul - că cel puțin Ierusalimul va rămâne intact. Poporul a uitat că legământul cu Iahve presupunea responsabilitatea omului și de aceea chiar și în ultimii ani de siguranță ai Ierusalimului, Ieremia a trebuit să proclame că templul și cetatea urmau să fie distruse. În Ieremia 7:13-15 citim aceste cuvinte:

Și acum, fiindcă ați făcut toate aceste fapte, zice Domnul, fiindcă v-am vorbit dis-de-dimineată, și n-ați ascultat, fiindcă v-am chemat, și n-ați răspuns, voi face Casei peste care este chemat Numele Meu, în care vă puneți încrederea, și locului pe care vi l-am dat vouă și părinților voștri, le voi face întocmai cum am făcut lui Silo. Și vă voi lepăda de la fața Mea cum am lepădat pe toți frații voștri, pe toată sămânța lui Efraim! (Ieremia 7:13-15)

Dumnezeu este plin de îndurare, răbdător și bun cu poporul Său; este încet la mânie, dar poate fi provocat să se mânie. Așadar observăm că Dumnezeu își judecă poporul, dar o face cu răbdare și îndurare.

Până acum, în această lecție despre dinamicile legămintelor, am abordat legământul ideal și judecata în legământ. Să abordăm al treilea subiect al discuției noastre: binecuvântările legământului. Cum își revarsă Dumnezeu binecuvântările peste poporul Său?

BINECUVÂNTĂRILE ÎN LEGĂMÂNT

Ați avut vreodată un prieten care pur și simplu nu a încetat să vă caute? Poate v-ați mutat, dar continuați să primiți scrisori chiar și dacă ați uitat să răspundeți sau sună telefonul și la celălalt fir este prietenul vostru bun. E bine să avem astfel de prieteni, care să ne rămână alături de-a lungul întregii vieți. Lucru acesta este adevărat despre relația lui Iahve cu Israel. Profeții știau că Dumnezeu își va judeca cu severitate poporul, dar tot la fel știau și vesteau că Iahve nu va renunța niciodată la poporul Său de legământ.

Pentru a studia acest aspect al vieții de legământ, să abordăm două considerente, așa cum am procedat la examinarea judecății. Mai întâi, ne vom uita la tipurile de binecuvântări ale legământului și apoi la procesul prin care au fost administrate.

TIPURI DE BINECUVÂNTĂRI

Binecuvântările vin peste poporul lui Dumnezeu când caută să Îi fie credincios. Desigur, Dumnezeu nu așteaptă perfecțiune de la poporul Său, ci să-L caute în mod sincer și să nu se răzvrătească împotriva Lui. Atunci când poporul de legământ este credincios, Dumnezeu îl binecuvântează din plin.

Binecuvântări prin naturală

Prima categorie de binecuvântări, este binecuvântarea prin natură. Moise a vorbit atât despre judecata prin natură cât și despre binecuvântări care vin în domeniul natural. Moise înștiințează Israelul că Dumnezeu promite binecuvântări naturale deosebite dacă Îi vor sluji cu credincioșie. Această temă apare în cel puțin patru forme în Deuteronom 4, 28, 30 și Levitic 26. Mai întâi, Moise a vorbit de belșug în agricultură. Câmpurile vor da recoltă bogată dacă poporul are să fie credincios Domnului. De asemenea, vorbește despre fertilitatea animalelor. Animalele se vor înmulți foarte mult dacă poporul îi slujește Domnului cu credincioșie. Sănătatea și prosperitatea vor veni peste poporul Lui. Se vor bucura de sănătate generală și bunăstare și pe lângă acestea, populația va crește. Numărul izraeliților va crește până-ntr-acolo încât va umple Țara Promisă.

Anunțul binecuvântărilor în natură, n-ar trebui să ne surprindă. Când Dumnezeu a creat omenirea, El ne-a pus într-un Paradis – Grădina Edenului. Apoi, Dumnezeu ne-a izgonit din cauza păcatului. Când poporul de legământ este credincios, Dumnezeu promite binecuvântări, binecuvântările naturii pentru a putea experimenta unele lucruri pe care El le-a pregătit la început omenirii. Profeții vechi-testamentari au vorbit despre binecuvântările belșugului în natură în multe feluri. Iată un exemplu. În Ioel 2:22-23 citim:

Nu vă temeți, fiare de pe câmp, căci izlazarile pustiului iarăși vor înverzi, pomii își vor da roadele, smochinul și vița își vor da rodul lor. Și voi, copii ai Sionului, bucurați-vă și înveseliți-vă în Domnul Dumnezeul vostru, căci El vă va da ploaie la vreme...(Ioel 2:22-23).

Similar, Zaharia a vestit că poporul contemporan lui va vedea binecuvântările lui Dumnezeu în natură dacă-L vor asculta. Zaharia 8:12 spune cuvintele următoare:

Ci semănăturile vor merge bine, vița își va da rodul, pământul își va da roadele, și cerurile își vor trimite roua; (Zaharia 8:12).

Binecuvântarea în război

Deși prima categorie de binecuvântări din legământ este belșugul natural, a doua categorie majoră menționată deseori de profeți este binecuvântarea prin război. Așa cum poporul legământului suferea înfrângere în război când se afla sub judecata lui Dumnezeu, tot astfel când se aflau sub binecuvântările legământului experimenta biruință și pace. Această temă este exprimată în cel puțin patru forme în Deuteronom 4, 28, 30 și în Levitic 26. Mai întâi, Moise spune poporului lui Dumnezeu că își va înfrânge dușmanii. În plus, vestește încetarea războaielor; luptele între națiuni vor înceta și va exista alinare pentru toate distrugerile. Desigur, aceasta presupunea întoarcerea tuturor robilor care au fost luați din Țara Promisă.

Profeții vechi-testamentari vorbesc des despre aceste tipuri de binecuvântări în război. Iată cum a prevestit Amos o măreață biruință militară în viitor pentru națiunea Israel. În Amos 9:11-12, rostește următoarele cuvinte despre perioada post-exilică:

În vremea aceea voi ridica din căderea lui cortul lui David, îi voi drege spărturile, ... și-l voi zidi iarăși cum era odinioară, ca să stăpânească rămășița Edomului și toate neamurile peste care a fost chemat Numele Meu.(Amos 9:11-12)

Într-o lume de ostilitate și neazuri, profetul Amos vestește biruința casei lui David peste dușmanii ei. Într-un mod similar, Mica, în 4:3, vestește că va fi o pace deosebită ca rezultat al acestor biruințe:

Din săbiile lor își vor făuri fiare de plug, și din sulile lor cosoare; niciun neam nu va mai trage sabia împotriva altuia și nu vor mai învăța să facă război;" (Mica 4:3)

Din aceste pasaje vedem că profeții s-au orientat spre harul și binecuvântările lui Dumnezeu. Deși au avut multe lucruri negative de spus despre judecată și păcat, profeții au consemnat că pocăința și fidelitatea va aduce binecuvântări mărețe în natură și prin război.

După ce am privit la categoriile de binecuvântări pe care Dumnezeu urma să le aducă poporului, să analizăm și procesele prin care urmau să vină.

PROCESUL BINECUVÂNTĂRILOR

La fel cum am vorbit despre un proces al judecării, putem vorbi și despre unul al binecuvântării. Cel puțin trei principii guvernează procesul binecuvântării divine: primul, binecuvântările vin prin har; apoi, binecuvântările sunt date în măsuri diferite și, există un apogeu al binecuvântărilor lui Dumnezeu.

Harul

Adesea, creștinii de azi au convingerea greșită că oamenii Vechiului Testament își câștigau mântuirea sau neprihănirea înaintea lui Dumnezeu. Nimic nu poate fi mai departe de adevăr. Profeții nu au oferit bărbaților și femeilor calea mântuirii prin fapte. Au chemat oamenii la pocăință și să caute îndurarea lui Dumnezeu. În Osea 14: 1, citim următoarele cuvinte:

„Întoarce-te, Israele, la Domnul Dumnezeuul tău! Căci ai căzut prin nelegiuirea ta. [...] Spuneți-I: „Iartă toate nelegiuirile, primește-ne cu bunăvoință, și îți vom aduce în loc de tauri, lauda buzelor noastre.” (Osea 14:1-2)

Observați că Osea nu spune cititorilor să muncească din greu și să câștige binecuvântările lui Dumnezeu. Dimpotrivă, cei credincioși din Israel știau că doar îndurarea lui Dumnezeu le va aduce binecuvântări. Au văzut iertare drept temelie a binecuvântărilor legământului - nu meritul uman.

Măsurile

Al doilea principiu care guvernează binecuvântările legământului este acesta: vin în diferite măsuri. Așa cum judecățile aveau severități diferite, tot astfel putem vorbi de binecuvântări mai mici și mai mari. La capătul inferior al scalei, profeții vorbeau despre îndurări relativ mici din partea lui Dumnezeu. De exemplu, Isaia i-a spus lui Ezechia că va cădea bolnav și că va muri, dar tot el i-a vestit împăratului o binecuvântare mică, i-a spus că Dumnezeu îl va lăsa în viață. În Isaia 38:5, Dumnezeu a spus:

„Du-te și spune lui Ezechia: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu tatălui tău David: „Am auzit rugăciunea ta și am văzut lacrimile tale. Iată că voi mai adăuga încă cincisprezece ani la zilele vieții tale. (Isaia 38: 5)

Mulți dintre profeți insistă asupra acestor tipuri de binecuvântări: personale sau individuale. Dar adesea, profeții își îndreptau atenția asupra mărețelor binecuvântări naționale pe care Dumnezeu avea să le aducă poporului Său. De exemplu, în 701 asirienii au atacat Iuda și au ajuns până la porțile Ierusalimului. În Isaia 37:34-35, profetul a vestit clar că Dumnezeu își va izbăvi poporul de această mare încercare:

Ci se va întoarce pe drumul pe care a venit și nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul, căci Eu voi ocroti cetatea aceasta ca s-o scap, din pricina Mea și din pricina robului Meu David!” (Isaia 37:34-35)

Aceasta era o mare binecuvântare pentru popor deoarece îi fusese amenințată existența națională iar El le spunea că îi va binecuvânta cu izbândă. Citind profeții Vechiului Testament să fim mereu atenți la binecuvântările mici și mari vestite de Dumnezeu poporului Său de legământ.

Apogeul

Pe lângă harul divin și măsurile de binecuvântare, al treilea principiu ce guvernează binecuvântările legământului este apogeul restaurării rămășiței. Profeții Vechiului Testament credeau că indiferent de severitatea judecății care avea să vină, întotdeauna va exista o rămășiță. Această rămășiță putea fi numeroasă sau mică, depinzând de comportamentul oamenilor, dar profeții au spus întotdeauna că Dumnezeu Își va păstra o rămășiță și va zidi pe aceasta. De exemplu, Ieremia a spus că Ierusalimul va fi distrus complet, dar în Ieremia 5:18, asigură poporul că totuși o rămășiță va supraviețui:

Dar, și în zilele acelea, zice Domnul, nu vă voi nimici de tot. (Ieremia 5:18)

Supraviețuirea unei rămășițe era importantă întrucât Dumnezeu promisese că prin aceasta urma să dea poporului Său cea mai mare binecuvântare.

Am văzut deja din Levitic capitolul 26 că cel mai mare blestem al legământului este exilul din țară. Dar în Levitic 26:40-45 și în Deuteronom 4 și 30, Dumnezeu promite

că va păstra o rămășiță, că o va aduce înapoi în țară și o va binecuvânta mult mai mult ca până atunci. Iată modul în care Moise explică acest lucru în Deuteronom 30:4-5.

Chiar dacă ai fi risipit până la cealaltă margine a cerului, chiar și de acolo te va strânge Domnul Dumnezeuul tău și acolo Se va duce să te caute. Domnul Dumnezeuul tău te va aduce în țara pe care o stăpâneau părinții tăi și o vei stăpâni; îți va face bine și te va înmulți mai mult decât pe părinții tăi. (Deuteronom 30:4-5)

Această temă a restaurării rămășiței este întâlnită peste tot în profeții. De exemplu, Ieremia spunea că după exil, Dumnezeu va da mari binecuvântări naturale rămășiței Sale. În Ieremia 23:3, Ieremia transmite următoarele cuvinte ale lui Dumnezeu:

Și Eu însumi voi strânge rămășița oilor Mele din toate țările în care le-am izgonit; le voi aduce înapoi în pășunea lor și vor crește, și se vor înmulți (Ieremia 23:3).

Într-un mod similar, după exil, rămășița avea să primească de asemenea o mare binecuvântare în război. Profetul Ioel spune că la întoarcerea poporului lui Dumnezeu, această rămășiță urma să experimenteze o mare biruință și o pace durabilă. În Ioel 3:9, citim următoarele cuvinte:

Vestiți aceste lucruri printre neamuri: pregătiți războiul! Treziți pe viteji! Să se apropie și să se suie toți oamenii de război! (Ioel 3: 9)

Dar apoi în capitolul 3, versetul 17, citim despre biruința lui Israel:

Și veți ști că Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru care locuiește în Sion, muntele Meu cel sfânt. Ierusalimul însă va fi sfânt, și nu vor mai trece străinii prin el. (Ioel 3:17)

Ioel vorbește despre o mare biruință în luptă care urma să stabilească siguranța Israelului pe vecie.

Toți profeții Vechiului Testament așteptau o restaurare și o glorie a rămășiței poporului lui Dumnezeu. Dumnezeu a promis că în ciuda celei mai aspre pedepse, aceea a exilului, rămășița avea să primească cea mai mare binecuvântare a restaurării.

CONCLUZIE

În această lecție am explorat felul în care profeții au înțeles dinamicile legământelor și am analizat trei teme principale: prima, idealurile bunăvoinței divine și responsabilității omului. Apoi, am văzut că profeții au avertizat cu judecată pornind de la individ până la cea mai severă judecată – exilul națiunii. În final, am văzut că Dumnezeu își va răscumpăra poporul la scară mai mică ca mai apoi printr-o rămășiță să aducă o mare restaurare după exil. Aceste teme, aceste dinamici i-a călăuzit pe profeții Vechiului

Testament în tot ce au spus și tot acestea ne vor călăuzi și pe noi în studiul profețiilor Vechiului Testament.